

Comomeer en omringende dalen

Jaargang 2016, nr. 8

¹ Tekst en foto's Ruud en Ina Metselaar – www.comomeerinfo.nl

Wijnnieuws 2016

Een traditie in ere hersteld

In Domaso ligt halverwege het gemeentehuis (villa Camilla) en het piazza Ghislanzoni de via Eugenio Venini. In deze straat ligt aan de linkerkant de villa Venini, herkenbaar aan de stenen leeuw boven de ingang. De familie die sinds 1722 de titel van graaf mag voeren, bezat vele landerijen en fabrieken in Domaso, waaronder een grote zijdespinnerij. Giacomo Venini (†1783) kocht het Pian di Spagna met het Fortino d'Adda en de toren van Curcio; in het midden van dit agrarische gebied ligt nog altijd het Stallone Venini. Het Pian di Spagna werd pas in 1939 verkocht, maar het gebied Montecchio Nord bleef in het bezit van de Venini. De familie bracht vele bekende mannen voort: Eugenio (1807-1884) werd in 1864 na de onafhankelijkheid van Italië *Senatore del Regno Italia*, Francesco (1737-1820) was een bekende wetenschapper, dichter en musicus, Giuseppe (1832-1899) was medicus en schreef een bekend geworden verhandeling over de "mal'aria", de slechte lucht d.w.z. de malaria in het moerassige Pian di Spagna. Zoals velen in Domaso bezat de familie een eigen wijngaard en wanneer we de straat uitlopen tot het piazza Feloy, bereiken we de wijnkelders van de familie, die onder het pleintje liggen. Bij bijzondere gelegenheden zijn de kelders open voor het publiek. De wijnen van de familie Venini werden vanaf 1954 verkocht onder de naam "Inferno" (de hel). Het verhaal gaat dat deze naam was gekozen als tegenhanger van de witte wijn van de familie Calcaterra met de naam "Paradiso" (paradijs). De woning van deze familie droeg ook deze naam en bevond zich in de gelijknamige straat.

Links: etiket van de vroegere "paradiso" wijn van Calcaterra

Rechts: etiket van de vroegere "inferno" wijn van Venini

¹ Verzoeken om toezending per email aan: r.metselaar@comomeerinfo.nl

Volgens oude bronnen was er ook nog een wijn die “Purgatorio” (vagevuur) heette en van een familie Gibezzi was.

Gianfranco Venini, de vader van de huidige eigenaar Giacomo, overleed echter in 1962 en liet een vrouw met kleine kinderen achter (Giacomo was pas negen maanden) en zij kon het werk niet voortzetten. Het terrein op Montecchio werd verwaarloosd en veranderde in een bos.

De nieuwe wijngaard op Montecchio

Een tijd lang was er ook in Domaso geen activiteit meer in de wijnbouw, maar in 1997 heeft Danielle Travi nieuwe wijnstokken aangeplant en levert hij sinds 2002 wijnen onder naam Sorsasso. Ook was er in Domaso een wijngaard van professor Miglio die in 2008 door Emanuele en Leonora Angelinetta is overgenomen en wijnen van de Cantine Angelinetta levert.²

Ook op een aantal andere plaatsen rond het meer, en vooral in de Brianza bij Montevecchia, is de wijncultuur weer opgeleefd. De vorming van het Consorzio Terre Lariane heeft hieraan veel bijgedragen en door gezamenlijke inspanning heeft men bereikt dat de wijnen van de aangesloten producenten de kwalificatie IGT Terre Lariane (Indicazione Geografica Tipica) mogen voeren. Op dit moment zijn er 16 producenten aangesloten bij het consortium – een overzicht hiervan vindt u op de website www.terrelarianeigt.it

In deze nieuwsbrief besteed ik aandacht aan een opkomend producent in Colico, de “Tenuta Montecchio”. Met reden begon ik dit verhaal met de historie van de familie Venini want een nazaat, Giacomo Venini en zijn echtgenote Franca, zijn in 2012 begonnen met de exploitatie van de wijngaard op de hellingen van de heuvel Montecchio Nord, de heuvel waar ook de oude forten liggen.³ Giacomo erfde het gebied, en gebruikte dit oorspronkelijk voor het houden van

---

² Zie mijn Nieuwsbrief 5(2011)

³ Zie mijn boek “De Tre Pievi en het Valchiavenna”

paarden en koeien, maar hij heeft nu weer 1,5 ha met nieuwe wijnstokken beplant. In oktober bezocht ik Giacomo en Franca, die me hartelijk ontvingen en vertelden over hun inspanningen om de helling opnieuw te beplanten. De bedoeling is de wijngaarden uit te breiden tot 6 ha. Ze worden bij het wijnmaken bijgestaan door de oenologe Rossana Carbonari en krijgen technische ondersteuning van de Fondazione Fojanini in Sondrio. Dit is een onderzoeksinstituut voor o.a. wijn- en fruitcultuur en oenologie, opgericht door de provincie Sondrio en het verleent diensten op het gebied van gewasbescherming en wijnbouw. Gezamenlijk wordt er gezocht naar optimalisatie van de kwaliteit door aanplant van klonen die geschikt zijn voor dit terroir.

De eigenares, Franca Venini, vertelt me over de moeilijkheden bij de exploitatie van een wijngaard op zo'n sterk hellend terrein

Het was een genot om door de wijngaarden te lopen en te genieten van het schitterende uitzicht over het meer. Er is voor gekozen de productie voorlopig te beperken tot Merlot en Chardonnay. In december is het vijf jaar sinds ze begonnen en vorig jaar zijn de eerste wijnen gebotteld. Na de wandeling proefde ik eerst de Chardonnay “Le Bressane del Montecchio”, een verrassend frisse en fruitige wijn die, jong gedronken, een voortreffelijke begeleider is bij antipasti en vis of als aperitief. Een genot om te drinken en van harte aanbevolen! Voorlopig echter zal het niet eenvoudig zijn hun wijnen te vinden want de totaal productie is ongeveer 6000 flessen. De naam van de wijn is ontleend aan de vroegere gewoonte om op de heuvel vogels te vangen met tussen palen gespannen netten, de “bressane”. Gelukkig is aan deze praktijken een einde gekomen.

Naast de Bressane zal er binnenkort een Chardonnay Riserva op de markt komen onder de naam “Inganna” (een riserva moet minstens twee jaar oud zijn).

Na de witte wijn proefde ik één van de twee rode merlots, de “Rosso del Forte” – de naam behoeft geen toelichting. Merlot is een wijn die geliefd is bij een groot publiek om zijn vrij zachte smaak, zonder sterke tannines. De wijn die ik proefde was van juni 2015 en hoewel nog niet volledig uitgerijpt, prettig om te drinken. Een vrij lichte en soepele wijn die goed past bij antipasti en primi piatti.

Er wordt nog een rode wijn geproduceerd, ook van de merlotdruif, maar deze wordt een jaar lang in Frans eikenhouten barriques geouderd wat zal leiden tot een vleugje hout en wellicht ook wat meer body. De naam ervan, “Tana di Volpe”, d.i. wolvenhol, verwijst naar de wolven die hier nog altijd op de Montecchioheuvel leven.

Enkele jaren geleden maakte ik bij de wijnen van Sorsasso en Cantina Angelinetta de opmerking dat de prijs van de wijnen aan de hoge kant was. Hetzelfde geldt voor de wijnen van de Tenuta Montecchio, die in de winkel ongeveer 14 € kosten en circa 18 € voor de riserva. Ter vergelijking: Albert Heijn heeft meer dan 50 Merlotwijnen in het assortiment en de gemiddelde prijs hiervan is 8 €.

Etiket van de merlot “Rosso del Forte” van Tenuta Montecchio

Het echtpaar woont in een geheel verbouwde boerderij tussen de wijngaarden en men hoopt vanaf volgend jaar ook proeverijen te kunnen organiseren. Informatie hierover vindt u op de website www.tenutamontecchio.com. Interessant is nog dat een hoek van het huis bestaat uit een 17^e eeuwse toren die behoorde tot het verdedigingssysteem van het Fort van Fuentes.

Tot slot nog een algemene opmerking over dit wijnjaar. Het jaar begon slecht met lage temperaturen in mei en juni en veel regen in juni en juli, maar werd besloten met een zeer warme zomer. Het gevolg is dat de oogst circa 10 dagen later was dan normaal, maar dat men op de meeste plaatsen en ook in het Valtellina en rond het meer een goede kwaliteit verwacht.